

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rautatielain 4 ja 57 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rautatielain 4 ja 57 §:n muuttamisesta (HE 181/2016 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Hannu Pennanen, liikenne- ja viestintäministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Liikenteen turvallisuusvirasto
- VR-Yhtymä Oy

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan uuden Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikennesopimuksen voimaantulosta aiheutuvia eräitä täsmennyksiä ja muutoksia rautatielakiin. Sopimus suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2016 loppuun mennessä. Uuden sopimuksen tullessa voimaan kumoutuu Suomen ja Venäjän välisestä rautatieyhdyshyönteestä tehty sopimus liitännäissopimuksineen. Lain viittaukset kumoutuvaan rautatieyhdyshyönteeseen ja sen liitännäissopimukseen muutettaisiin viittauksiksi uuteen rautatieliikennesopimukseen ja sen nojalla tehtävään liikenne- ja viestintäministeriön ja Venäjän federaation liikenneministeriön väliseen sopimukseen. Lisäksi täsmennettäisiin rautatieyryykseltä vaadittavaa turvallisuustodistusta koskevaa pykälää lisäämällä siihen säännös, jonka mukaisesti rautatieyryykseltä, joka liikennöi uudessa rautatieliikennesopimuksessa tarkoitetussa rautatierajaliikenteessä, ei edellytetäisi turvallisuustodistusta, jos rautatieyryitys on rekisteröity muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti uuden Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikennesopimuksen tultua voimaan.

Valiokunnan mietintö LiVM 25/2016 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

4 §. Turvallisuustodistus. Valiokunta on muuttanut pykälässä olevaa viittausta sopimussarjaan, koska sopimuksen voimaantulon ajankohdasta ei ole varmuutta.

57 §. Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä käytettävien kalustoyksiköiden käyttöönotto. Valiokunta on tehnyt teknisen muutoksen viittauksessa Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehtyyn sopimukseen.

Voimaantulo. Valiokunta on jättänyt auki lain voimaantuloa koskevan määräyksen, koska ei ole varmuutta sopimuksen voimaantulon ajankohdasta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 181/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

rautatielain 4 ja 57 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rautatielain (304/2011) 57 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 939/2013, ja lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 939/2013, uusi 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 25/2016 vp

4 §

Turvallisuustodistus

Turvallisuustodistusta ei vaadita rautatieyritykseltä, joka liikennöi suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyssä sopimuksessa (SopS /20) tarkoitettussa rautatierajaliikenteessä ainoastaan valtakunnanrajan ja rautatieraja-aseman välillä ja rautatieraja-asemalla sijaitsevilla raiteilla, jos rautatieyrittäjä on rekisteröity muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

57 §

Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä käytettävien kalustoyksiköiden käyttöönotto

Venäjän federaatiosta saapuvilla Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä käytettävillä kalustoyksiköillä on oltava Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä käyttöönottolupa. Virasto myöntää käyttöönottoluvan sellaisille kalustoyksiköille ja kalustoyksikköjen tyypeille, joilla on Venäjän federaatioissa tai muussa rautateiden yhteistyöjärjestöön (OSJD) kuuluvassa valtiossa voimassa oleva käyttöönottolupa tai siihen rinnastettava lupa. Kalustoyksiköillä saa liikennöidä ainoastaan Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä. Kalustoyksikköjä koskevista vaatimuksista määrätään suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyssä sopimuksessa ja sen nojalla tehdyssä liikenne- ja viestintäministeriön ja Venäjän federaation liikenneministeriön välisessä sopimuksessa ja sen liitteissä.

Suomessa 1 momentissa tarkoitettua suoraa kansainvälistä liikennettä harjoittavan rautatieyrityksen on haettava käyttöönottolupaa Liikenteen turvallisuusvirastolta ennen kuin rautatieyrittäjä liikennöi kalustoyksiköllä Suomen rataverkolla. Kalustoyksikön vaatimustenmukaisuus on osoitettava ilmoituksessa, jonka hakija toimittaa virastolle. Hakijan on ilmoitettava Venäjän federaatioissa tai muussa rautateiden yhteistyöjärjestöön (OSJD) kuuluvassa valtiossa kalustoyksikölle tai kalustoyksikköjen tyyppille myönnetystä käyttöönottoluvasta tai siihen rinnastettavasta luvasta. Virasto ratkaisee käyttöönottolupaa koskevan hakemuksen hakijan toimittaman ilmoituksen perusteella. Lupa voidaan myöntää sähköistä menettelyä käyttäen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 10.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen ps

Valiokunnan mietintö LiVM 25/2016 vp

varapuheenjohtaja Mirja Vehkaperä kesk
jäsen Mikko Alatalo kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
jäsen Sofia Vikman kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker